

Затверджено
Рішення Київської обласної ради
від 30.05.2019 № 588-28-VII

Кодекс добросовісної поведінки депутатів
Київської обласної ради

Преамбула

Київська обласна рада, що представляє спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області, та кожен депутат Київської обласної ради, зокрема:

- відчуваючи відповідальність перед територіальними громадами сіл, селищ, міст Київської області та своїми виборцями та усвідомлюючи довіру, висловлену ними;

- керуючись тим, що етичні і прозорі дії депутатів Київської обласної ради значною мірою сприяють формуванню демократичних інститутів на території Київської області, посиленню довіри суспільства до органів представницької демократії, розвитку і вдосконаленню норм депутатської етики, зобов'язуються виконувати принципи та інструкції, передбачені цим Кодексом.

* * *

Кодекс доброчесної поведінки депутатів Київської обласної ради (далі – Кодекс) встановлює етичні принципи і стандарти, на основі яких депутати Київської обласної ради (далі по тексту - депутати) здійснюють свою діяльність. Кодекс являє собою корпоративну угоду, розроблену і прийняту з метою сприяння ефективної діяльності депутатів та реалізації повноважень Київської обласної ради.

Метою Кодексу є встановлення стандартів та правил поведінки для врегулювання ситуацій етичного характеру, що виникають у процесі здійснення депутатами повноважень, покладених на них Конституцією України, законами України та волею виборців.

Кодекс розроблений на підставі Конституції України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», Регламенту Київської обласної ради та інших рішень Київської обласної ради, Антикорупційної програми Київської обласної ради на 2018 - 2020 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 10.10.2018 № 513-23-VII, і визначає норми доброчесної поведінки депутатів як в межах Київської обласної ради, так і поза ними. Кодекс покликаний сприяти зміцненню поваги до депутатів та Київської обласної ради як органу місцевого самоврядування, що представляє спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області, а також встановлює порядок вирішення можливих етичних конфліктів між депутатами і притягнення до відповідальності за порушення етичних норм і вимог, передбачених цим Кодексом.

РОЗДІЛ I. Загальні положення

Стаття 1. Загальні вимоги стосовно поведінки депутата

1. У своїй діяльності депутат повинен:

1) захищати спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області та безпосередньо своїх виборців;

2) керуватися інтересами територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області;

3) знати положення Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів, які є підставою для його діяльності;

4) виконувати свої обов'язки ретельно, з наміром звітувати за прийняті рішення;

5) знати і розуміти демократичні принципи місцевого самоврядування, всебічно сприяти залученню до безпосереднього управління членів територіальних громад;

6) взаємодіяти з іншими інституціями громадянського суспільства, громадськими організаціями та органами самоорганізації населення;

7) не вдаватися до дій, які могли б спонукати інших до порушення положень законів України і цього Кодексу;

2. Депутат у своїй діяльності має бути зразком гідності, чесності, порядності та професіоналізму.

3. Депутат періодично, але не рідше одного разу на рік, звітує про свою діяльність.

Стаття 2. Принципи, якими повинен керуватися депутат під час виконання своїх обов'язків

1. Відданість спільним інтересам територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області.

2. Сумлінність.

3. Доброчесність та прозорість.

4. Об'єктивність та неупередженість.

5. Відповідальність та підзвітність перед територіальними громадами сіл, селищ, міст Київської області.

6. Публічність.

7. Чесність.

8. Компетентність.

Стаття 3. Порядок застосування цього Кодексу

1. Кодекс поширюється на поведінку депутатів стосовно їхніх обов'язків як представників інтересів територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області, і не поширюється на:

- 1) приватне і родинне життя депутатів;
- 2) випадки, коли депутати виступають як громадяни і висловлюють свою громадянську позицію;
- 3) виробничу або службову діяльність.

2. У разі порушення депутатом Київської обласної ради цього Кодексу головуєчий на пленарному засіданні Київської обласної ради або постійна комісія Київської обласної ради, до предмету відання якої віднесено питання Регламенту (далі - Комісія), може застосувати до нього заходи впливу у порядку, визначеному цим Кодексом.

РОЗДІЛ II. Правила депутатської етики у Київській обласній раді, постійних комісіях Київської обласної ради та інших утворених нею органах**Стаття 4. Присутність на засіданнях**

1. Депутат зобов'язаний особисто бути присутнім і брати участь у засіданнях Київської обласної ради та її органів, до складу яких його обрано; добросовісно виконувати рішення і доручення Київської обласної ради, постійних та тимчасових контрольних комісій Київської обласної ради.

2. Відсутність депутата на засіданнях допускається тільки через поважну причину, при цьому депутат зобов'язаний діяти відповідно до порядку, передбаченого Регламентом Київської обласної ради.

3. У разі неможливості прибути на пленарне засідання Київської обласної ради, засідання постійної чи тимчасової контрольної комісії чи іншого органу, до якого обрано депутата, депутат повідомляє про це виконавчий апарат Київської обласної ради, чи голову відповідної постійної чи тимчасової контрольної комісії, чи іншого органу.

Стаття 5. Голосування на засіданнях

1. Голосування на пленарних засіданнях Київської обласної ради здійснюється депутатами особисто.

2. На пленарних засіданнях Київської обласної ради не допускається передоручення щодо голосування іншому депутату або іншій особі. У разі встановлення таких порушень, головуєчий на пленарному засіданні Київської обласної ради виголошує на пленарному засіданні Київської обласної ради

попередження депутату-порушнику, а інформація про такі факти публікується на офіційному веб-сайті Київської обласної ради.

3. Вилучення картки депутата чи перешкоджання здійсненню волевиявлення депутата забороняється.

Стаття 6. Правила поведінки депутатів під час пленарних засідань Київської обласної ради, засідань постійних комісій Київської обласної ради та інших утворених нею органів

1. Поведінка депутатів та відносини між депутатами будуються на основі принципу рівності. Кожен депутат зобов'язаний лояльно ставитися до інших депутатів незалежно від їхнього соціального та майнового статусу, раси, віку і статі, етнічного походження, політичних та релігійних переконань. Депутати повинні здійснювати свою роботу, керуючись принципами вільного колективного обговорення, поваги до плюралізму поглядів і думок, недопущення конфліктів, подолання суперечностей у позиціях депутатів шляхом дискусій та компромісів. Депутат не може нав'язувати свою позицію шляхом застосування погроз, ультиматумів та інших подібних дій.

2. Беручи участь у пленарних засіданнях Київської обласної ради, засіданнях постійних та тимчасових контрольних комісій Київської обласної ради та інших утворених нею органів, депутати повинні дотримуватися дисципліни та норм етики і, зокрема, правил, передбачених Регламентом Київської обласної ради та цим Кодексом, проявляти ввічливість, толерантність, тактовність та повагу до головуючого на засіданні, депутатів та інших осіб, присутніх на засіданні.

3. Не допускаються індивідуальні та колективні дії депутатів, спрямовані на зрив чи створення перешкод у проведенні засідань. Зокрема, забороняється:

1) виступати без дозволу головуючого, в тому числі з питань, що не стосуються визначеного порядку денного;

2) порушувати встановлені Регламентом Київської обласної ради порядок та вимоги стосовно виступів;

3) перешкоджати викладенню або сприйняттю виступу (вигуками, оплесками, звуковими пристроями, вставанням, розмовами по мобільному телефону тощо);

4) використовувати образливі висловлювання та непристойні слова, закликати до незаконних і насильницьких дій, допускати образи на адресу інших депутатів або інших осіб, державних органів, підприємств, установ та організацій;

5) використовувати в своїх промовах недостовірні та неперевірені відомості;

б) вносити до зали засідань та використовувати під час проведення засідань плакати, лозунги, гучномовці, інші предмети та технічні засоби, які не мають на меті забезпечення нормотворчої діяльності, чи навпаки, створювати перешкоди у роботі технічного обладнання, що необхідне для проведення засідань;

7) цілеспрямовано чинити дії, наслідком яких може бути пошкодження або знищення майна Київської обласної ради, або майна, яке Київською обласною радою орендується.

4. У разі порушення вимог, викладених у цій статті, головуєчий на пленарному засіданні Київської обласної ради має право:

1) закликати депутатів до порядку;
2) винести усне зауваження депутату;
3) піддати депутата публічному осуду шляхом оголошення про порушення на засіданні;

4) звернутися до Комісії зі скаргою про порушення норм цього Кодексу та проханням надати оцінку вчиненим діям та винести рішення про притягнення депутата (депутатів), що порушив (порушили) вимоги цього Кодексу, до відповідальності;

5) закрити пленарне засідання Київської обласної ради.

РОЗДІЛ III. Право на володіння та поширення інформації, використання статусу депутата

Стаття 7. Використання депутатом свого статусу у питаннях поширення інформації, дотримання депутатської таємниці

1. Депутат не повинен використовувати свій депутатський статус в особистих, зокрема корисливих, цілях. Це стосується всіх аспектів діяльності депутата, його відносин з державними органами та органами місцевого самоврядування, посадовими особами, громадськістю та засобами масової інформації.

2. Депутат зобов'язаний використовувати лише в службових цілях і не розголошувати інформацію, яка законодавством віднесена до інформації з обмеженим доступом і стає відомою йому під час виконання депутатських обов'язків.

3. Депутат не може розголошувати інформацію, яка стала йому відома під час здійснення депутатських повноважень, якщо ця інформація:

1) стосується питань, які розглянуті на закритих засіданнях Київської обласної ради та її органів;

2) стосується таємниць особистого життя депутата, які охороняються законом і стали відомими в зв'язку з розглядом у Київській обласній раді питання

про порушення депутатом депутатської етики до винесення рішення по справі про відповідне порушення;

3) складає таємницю особистого життя виборця чи іншої особи, що довірена депутату за умови її нерозголошення;

4) містить персональні дані осіб, і зазначені особи не надали згоду на її поширення, відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

4. У разі порушення вимог цієї статті суб'єкт, що виявив такі порушення, звертається зі скаргою до Комісії з проханням розглянути справу по суті та винести відповідне рішення з метою покарання депутата-порушника.

РОЗДІЛ IV. Правила депутатської етики під час роботи з виборцями, із засобами масової інформації, працівниками секретаріату Київської обласної ради та помічниками-консультантами

Стаття 8. Взаємовідносини депутата з виборцями

1. Депутат несе відповідальність перед своїми виборцями за обіцянки, дані в період передвиборчої кампанії. Депутат повинен об'єктивно ставитися до своїх обіцянок, не давати обіцянок, що завідомо не можуть бути виконані.

2. Депутат повинен сумлінно виконувати свої обов'язки стосовно роботи з виборцями, проводити прийоми громадян, розглядати та надавати відповідь на звернення громадян у строки та в порядку, визначеними законодавством.

3. Депутат через засоби масової інформації і під час зустрічей з виборцями зобов'язаний інформувати їх про свою діяльність, в тому числі, пов'язану з особистими зверненнями громадян. Інформація, що надається депутатом виборцям, має бути повною, достовірною та об'єктивною.

4. Депутат повинен вживати всі необхідні заходи, що не суперечать закону, з метою забезпечення прав, свобод і законних інтересів своїх виборців та інших громадян. З метою вирішення проблем громадян та реалізації поставлених ними вимог депутат повинен вносити пропозиції у відповідні органи державної влади, органи місцевого самоврядування, громадські організації та інші установи, що відповідальні чи можуть сприяти вирішенню відповідних завдань.

5. При особистому спілкуванні з виборцями депутат повинен намагатися служити прикладом професіоналізму, порядності, демократичності та справедливості; проявляти повагу та терпимість до переконань виборців, традицій, культурних особливостей етнічних і соціальних груп, релігійних конфесій, сприяти міжнаціональній та міжконфесійній згоді; проявляти витримку і коректність, особливо у тих випадках, коли власна позиція депутата не збігається з думкою виборця.

Стаття 9. Взаємодія депутата із засобами масової інформації

1. Депутат не повинен уникати спілкування з представниками засобів масової інформації, особливо з важливих для суспільства питань, а навпаки, намагатися частіше доносити власну позицію, позицію своєї політичної сили чи Київської обласної ради в цілому до відома громадян.

2. Публічні виступи депутата мають бути коректними та виваженими, спрямованими на зміцнення авторитету депутата та Київської обласної ради в цілому.

3. У разі, якщо депутат, виступаючи в засобах масової інформації, на прес-конференціях, мітингах, з будь-якими публічними заявами, піддає критиці діяльність державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств установ та організацій та їх посадових осіб і громадян, він повинен використовувати тільки достовірну, перевірену інформацію.

Стаття 10. Взаємодія депутата з працівниками виконавчого апарату Київської обласної ради, помічниками-консультантами депутата

1. Діяльність виконавчого апарату Київської обласної ради та помічників-консультантів спрямована на забезпечення виконання депутатом своїх депутатських повноважень. Працівники виконавчого апарату Київської обласної ради та помічники-консультанти повинні сприяти встановленню професійних, конструктивних відносин з депутатом, що є важливим фактором ефективності діяльності Київської обласної ради. Депутати повинні бути коректними і ввічливими у спілкуванні з працівниками виконавчого апарату Київської обласної ради та помічниками-консультантами, демонструвати їм свою повагу та вихованість; те ж саме стосується працівників виконавчого апарату Київської обласної ради та помічників-консультантів по відношенню до депутатів.

2. Депутат залучає до діяльності працівників виконавчого апарату Київської обласної ради безпосередньо тільки для виконання депутатських обов'язків, у суворій відповідності до трудового законодавства України.

3. Працівники виконавчого апарату Київської обласної ради та помічники-консультанти мають право звернутися зі скаргою щодо порушення депутатами вимог цього Кодексу, Регламенту Київської обласної ради та законів України на предмет неетичної поведінки депутатів до Комісії, якщо інше не передбачено законодавством України. Ці скарги підлягають обов'язковому розгляду Комісією і передбачають перевірку фактів, що містяться у скарзі, та, у разі виявлення порушень, вжиття заходів відповідного реагування.

Стаття 11. Порядок використання коштів, передбачених в обласному бюджеті Київської області на забезпечення діяльності депутатів обласної ради

1. Депутати надають пропозиції про виділення коштів, передбачених в обласному бюджеті Київської області на забезпечення діяльності депутатів обласної ради виключно в порядку та на цілі встановлені Положенням про порядок формування та використання коштів, передбачених в обласному бюджеті Київської області на забезпечення діяльності депутатів обласної ради, затвердженого рішенням Київської обласної ради від 03.07.2008 № 334-18-V (зі змінами).

РОЗДІЛ V. Порядок розгляду питань, пов'язаних з порушенням Кодексу, та відповідальність за порушення

Стаття 12. Порядок розгляду питань, пов'язаних з порушенням Кодексу, та відповідальність за порушення

1. Дотримання депутатом норм цього Кодексу є важливим елементом для всебічної і об'єктивної оцінки його професійних і особистих якостей.

2. Головним органом у структурі Київської обласної ради, що забезпечує дотримання депутатами правил депутатської етики і, зокрема, вимог цього Кодексу, є Комісія.

3. За результатами розгляду на своєму засіданні у випадку порушення цього Кодексу Комісія має право застосувати до депутата-порушника один або одночасно кілька таких заходів впливу:

1) попередження із занесенням до протоколу засідання;

2) рекомендація депутату вжити належних заходів з метою попередження подальших випадків порушень норм і правил депутатської етики;

3) інформування про недостойну поведінку депутата та про заходи впливу, яких вжила до нього Київська обласна рада, шляхом розміщення повідомлень на офіційному веб-сайті Київської обласної ради;

4) внесення на розгляд Київської обласної ради пропозицій щодо застосування до депутата, що порушив норми депутатської етики, санкцій у вигляді позбавлення права виступу на одному пленарному засіданні.

4. У разі виявлення за результатами розгляду питань щодо порушення депутатами норм депутатської етики ознак злочину або адміністративного правопорушення, Комісія передає матеріали справи до правоохоронних органів.

Голова ради

М.А. Стариченко